

روابط آنکارا- مسکو و دغدغه خاطر بروکسل و واشنگتن

روابط و همکاری‌های نزدیک روسیه و ترکیه، توجه و خشم تعداد زیادی از کشورهای غربی را برانگیخته است.

به گزارش آران نیوز: «هشام منور» در پایگاه ترک پرس نوشت: کشورهای غربی، ائتلاف ترکیه و روسیه را تهدیدی برای منافع خود در منطقه خاورمیانه می‌دانند، به ویژه اینکه ترکیه و روسیه از مرحله تنش و خشونت وارد مرحله همکاری در بسیاری از زمینه‌های اقتصادی و سیاسی شده‌اند.

همکاری ترکیه و روسیه فقط به همکاری‌های سیاسی و به بحران سوریه محدود نمی‌شود، بلکه این روابط، بخش‌های اقتصادی و نظامی را نیز شامل می‌شود، به شکلی که این روابط، رشد زیادی داشته و هماهنگی‌های زیادی میان دو طرف صورت می‌گیرد. اخیراً دیدار مهمی در شهر استانبول ترکیه، میان «رجب طیب اردوغان» رئیس جمهوری ترکیه و «ولادیمیر پوتین» هم‌تای روس وی برگزار شد.

این دیدار به مناسبت پایان یافتن بخش دریایی از طرح خط لوله انتقال گاز «جریان ترک» صورت گرفت که دربردارنده ساخت دو خط لوله اصلی انتقال گاز بود که ظرفیت هر یک از آن‌ها به 15 میلیارد و 750 میلیون مترمکعب می‌رسد.

خط اول انتقال گاز مختص وارد کردن مستقیم گاز به ترکیه است، اما خط لوله دیگر، مختص وارد کردن گاز به کشورهای اروپایی از طریق اراضی ترکیه است.

به محض کامل شدن این طرح، خط لوله انتقال گاز میان روسیه و ترکیه، از طریق دریای سیاه برقرار می‌شود و امتداد آن تا ساحل ترکیه در منطقه ای واقع در حدود صد کیلومتری غرب استانبول خواهد بود.

روسیه 55 درصد از نیازهای ترکیه به گاز طبیعی را تامین می‌کند و این طرح می‌تواند عامل مهمی در تامین امنیت انرژی در ترکیه و در همه اروپا باشد.

ترکیه تلاش می‌کند تا مرکزی برای انتقال گاز از آسیای مرکزی و روسیه به سمت قاره اروپا باشد. هر دو طرف به طور عمده به این طرح تکیه دارند.

روسیه تمایل دارد که خطوط انتقال گاز جایگزین به جای خطوط ترانزیت گاز موجود و فعال از طریق اوکراین را که در سال‌های اخیر با مشکلات زیادی در این زمینه مواجه بوده است، به اروپا ارائه کند.

ترکیه می‌خواهد علاوه بر استفاده اقتصادی از روسیه، در زمینه سیاسی نیز از این کشور استفاده کند، چرا که نقش روسیه اخیراً در منطقه خاورمیانه پررنگ شده و مسکو به بازیگری مهم در سوریه تبدیل شده است.

به گزارش رسانه‌های روسی، میانگین مبادلات تجاری میان روسیه و ترکیه افزایش یافته است، به شکلی که این مبادلات طی هفت ماه اول سال جاری به میزان 34 درصد افزایش یافته و از 15 میلیارد دلار فراتر رفته است.

نزدیک شدن روابط روسیه و ترکیه مرتبط به روند روابطی است که ترکیه اکنون با بسیاری از بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی دارد، مانند روابطی که با اروپا و آمریکا دارد.

واقعیت این است که ائتلاف روسیه و ترکیه در نگاه اول، توجه به منافع مشترک دو کشور مانند یک ائتلاف اجباری و از روی ناچاری به نظر می‌رسد، اما اگر به گذشته برگردیم، در تاریخ شاهد جنگ‌های شدید میان دو طرف به مدت چند قرن هستیم.

اما تشدید روند توسعه و تقویت روابط میان دو طرف، نشان دهنده تغییر در ائتلاف استراتژیک است که دیگران از میزان و ثقل آن بر موضوعات مختلف سیاسی آگاهند.

برخی‌ها معتقدند که مرزهای همکاری فعلی روسیه و ترکیه به روابط ترکیه با اتحادیه اروپا و آمریکا مربوط می‌شود، بنابراین، روند روابط ترکیه و اروپا از یک سو، و روابط ترکیه و آمریکا از سوی دیگر به نوعی میزان مبادلات یا نزدیک شدن روابط ترکیه و روسیه را مشخص خواهد کرد و آنکارا از منافع تجاری خود با اتحادیه اروپا نخواهد گذشت.

اما ممکن است که این سخن از جهت مشغول بودن واشنگتن و بروکسل به بحران‌های داخلی خود و نیز مواجه بودن اتحادیه اروپا و آمریکا با مشکلات ساختاری دقیق نباشد و ممکن است ترکیه تنها روزنه و راه نجات آنان در صورت خروج از وضعیتشان باشد، زیرا آنکارا اهرم‌های فشار سیاسی و اقتصادی بسیاری در اختیار دارد.

ترکیه تلاش می‌کند تا از موقعیت ژئوسیاسی خود و تاثیر آن بر قضایای منطقه، به شکل زیاد و برای کسب بیشترین دستاوردها از روسیه و آمریکا برای خود بهره‌برداری کند.

مساله‌ای که در جریان عملیات «شاخه زیتون» و «سپر فرات» شاهد آن بودیم و شاید هم به زودی در عملیات شرق فرات که به زمان اجرای آن نزدیک می‌شویم، شاهد آن باشیم. 120/138

مترجم: کبری آقایی